

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

“ 18 ” квітня 2024р.

**ПРОГРАМА
ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ
З ГЕОГРАФІЇ**

для осіб, які бажають здобувати вищу освіту
на основі повної загальної середньої освіти (ПЗСО) та НРК 5

Одеса
2024

Пояснювальна записка

Головною метою вступного випробування є об'єктивне та неупереджене оцінювання рівня навчальних досягнень осіб, які виявили бажання вступити до Одеського національного медичного університету.

Завдання оцінювання з географії полягає у тому, щоб оцінити знання та вміння учасників: сформованість комплексного, просторового, соціально орієнтованого уявлення про Землю на основі краєзнавчого, регіонального та планетарного підходів; перевірити здатність застосовувати географічні знання та набуті вміння для аналізу природних, суспільних і господарських процесів, подій, явищ; встановити ступінь сформованості географічних компетенцій, географічної культури, володіння географічними термінами, вміння користуватися картами та масштабом, назвами географічних об'єктів; вміння застосовувати знання фізичної та економічної географії в комплексі, обізнаності з деякими екологічними проблемами, відомими у світі; розуміння ролі географії у розв'язанні глобальних проблем людства.

Програма розроблена на основі програми для ЗНО з географії.

Програма обговорена і ухвалена на засіданні приймальної комісії Одеського національного медичного університету (протокол № 4 від “17” квітня 2024р.)

Програма затверджена наказом ректора Одеського національного медичного університету № 189-о від “19” квітня 2024р.

ЗАГАЛЬНИЙ ОПИС ОСНОВНИХ КОМПОНЕНТІВ ІСПИТУ З ГЕОГРАФІЇ

Вступне випробування з географії включає 2 види завдань з вказаних розділів дисципліни. Відповіді вимагають глибоких знань з географії в обсязі, визначеному програмою загальноосвітньої школи та програми з географії для студентів-іноземців підготовчого відділення.

Завдання I.

Завдання з кількома варіантами відповідей. Абітурієнт має прочитати завдання та заповнити таблицю з вказанням правильних варіантів відповідей (5 тестових завдань) – час виконання завдання 15 хвилин (2-3 хв. на кожне завдання).

Завдання II.

Завдання з розгорнутою відповіддю. Абітурієнт повинен дати розгорнуту відповідь на поставленні питання (2 окремих питання) – час виконання завдання 20 хвилин.

Загальні вимоги (рекомендації) до виконання завдань:

- виявляти певний рівень володіння теоретичним матеріалом
- викладати матеріал логічно й послідовно;
- вміти аналізувати набуті знання та вміння;
- демонструвати знання сутності географічних процесів, що відбуваються в природі в різних частинах світу

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ВСТУПНОГО ВИПРОБОВУВАННЯ

1. Кількість завдань в білеті вступного випробування – 7.
2. Мінімальна кількість балів, необхідна для складання, - 100. Максимальна кількість балів – 200.
3. Білет (додаток 1) містить 5 тестових завдань з визначенням правильної відповіді з 4 запропонованих варіантів, 2 завдання з відкритою формою відповіді.
4. Відповіді потрібно внести в бланк відповідей (додаток 2).

Завдання з географії оцінюються за критеріями, як викладено в таблиці.

Тестові завдання (1-5)	Кількість балів
Отримано правильну відповідь	25
Невірна відповідь	0
Кілька відповідей	0
Завдання з відкритою формою відповіді (6,7)	
Обґрунтовано всі ключові моменти питання, правильно застосовані географічні терміни.	30
Є деякі неточності у відповіді.	20
Питання розкрито поверхнево, не розгорнута відповідь.	10
Абітурієнт не приступив до відповіді або його відповідь не відповідає зазначеним вище критеріям	0

Основні вимоги до підготовки вступників:

- знати основні географічні поняття, закономірності розвитку, взаємозв'язки між природними компонентами, населення і господарства різних територій, формування материків, океанів та їх частин відповідно до природних та соціально-економічних чинників;
- природу, населення і господарство України; економічну і соціальну географію світу; природокористування та навколишнє середовище;
- застосовувати географічні знання для пояснення та оцінювання географічних процесів і явищ;
- вільно орієнтуватися за фізичними, економічними й політико-адміністративними картами, володіти необхідними навичками в роботі над планом, картою, з цифровим і графічним матеріалом.

ПРОГРАМА ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ З ГЕОГРАФІЇ

№	Назва розділу, теми	Зміст навчального матеріалу	Предметні вміння та способи навчальної діяльності
I. Загальна географія			
1.1	Географія як наука, розвиток географічних досліджень	Об'єкт та предмет вивчення географії. Місце географічних дисциплін у системі наук. Джерела географічних знань. Методи географічних досліджень. Розвиток уявлень про форму, розміри та рухи Землі. Найвизначніші географічні відкриття, видатні мандрівники. Географічні дослідження світу та України в різні історичні епохи. Вітчизняні вчені-географи. Сучасні географічні дослідження та їх значення.	<p><i>Знати</i> об'єкт та предмет вивчення географії, місце географічних дисциплін у системі наук, видатних дослідників території України.</p> <p><i>Розрізняти</i> методи географічних досліджень</p> <p><i>Порівнювати</i> та виділяти відмінності між джерелами географічних знань.</p> <p><i>Аналізувати</i> зміни в уявленнях про форму, розміри та рухи Землі, географічні дослідження світу та України в різні історичні епохи</p> <p><i>Оцінювати</i> значення географічних відкриттів і досліджень у минулому і та на сучасному етапі розвитку</p>
1.2	Способи зображення Землі	Зображення земної поверхні на малюнку, плані, карті, глобусі, аерофотознімку та космічному знімку. Поняття «план місцевості», «географічна карта», «топографічна карта», «азимут». Картографічні проекції та спотворення. Елементи градусної сітки. Легенда карт. Види масштабу. Класифікація карт. Топографічні карти та їх практичне використання. Визначення напрямків географічних координат об'єктів, абсолютної та відносної висоти місцевості, глибини морів і океанів. Способи вимірювання відстаней на різних географічних і топографічних картах. Орієнтування на місцевості за місцевими ознаками. Значення карт у житті людини	<p><i>Знати</i> елементи градусної сітки карти, класифікацію карт, способи орієнтування на місцевості.</p> <p><i>Розрізняти</i> зображення земної поверхні на малюнку, плані, карті, глобусі, аерофотознімку та космічному знімку, картографічні проекції та види спотворень.</p> <p><i>Користуватися</i> легендою карт, різними видами масштабу.</p> <p><i>Визначати</i> на картах напрямки, прямокутні і географічні координати об'єктів, абсолютну та відносну висоту місцевості.</p> <p><i>Вимірювати</i> відстані на картах за допомогою масштабу та градусної сітки.</p> <p><i>Оцінювати</i> значення карт у житті і господарській діяльності людини</p>
1.3	Літосфера та рельєф	Внутрішня будова Землі. Поняття «земна кора», «літосфера», «літосферна плита», «тектонічні структури», будова та типи земної кори, породи та мінерали що її складають. Геологічне літочислення, геологічний вік, геохронологічна таблиця. Внутрішні процеси в літосфері.	<p><i>Знати</i> внутрішню будову Землі, особливості руху літосферних плит, будову материкової та океанічної земної кори, види корисних копалин за походженням, розташування основних форм рельєфу</p> <p><i>Мати</i> просторове уявлення про сейсмічні пояси, різні форми поверхні суходолу та океанічного дна, їх географічне положення, та геологічний вік за загальногеографічними та тематичними картами .</p> <p><i>Пояснювати</i> вплив внутрішніх і зовнішніх процесів</p>

		<p>Рухи літосферних плит. Походження материків і океанів. Вулкани та землетруси, райони їх поширення. Зовнішні сили, що змінюють земну поверхню. Корисні копалини їх класифікація за походженням. Основні форми земної поверхні: гори і рівнини. Рельєф дна Світового океану. Значення рельєфу в господарській діяльності людини та вплив діяльності людини на рельєф.</p>	<p>літосфери на формування рельєфу, закономірності розміщення основних форм рельєфу та родовищ корисних копалин.</p> <p><i>Оцінювати</i> значення надр і рельєфу в житті та господарській діяльності людини, вплив на їхні зміни</p>
1.4	Атмосфера та клімат	<p>Поняття «атмосфера», її склад та будова, значення. Сонячна радіація та її розподіл в атмосфері й на земній поверхні. Теплові пояси та їх межі (тропіки і полярні кола). Температура земної поверхні та повітря, її зміни з висотою і розподіл залежно від кута падіння сонячних променів. Атмосферний тиск його вимірювання. Основні пояси атмосферного тиску Землі. Загальна циркуляція атмосфери. Постійні вітри. Циклони й антициклони. Сезонні та місцеві вітри. Вода в атмосфері. Вологість повітря. Хмари. Атмосферні опади та їх утворення. Розподіл опадів на поверхні земної кулі. Повітряні маси й атмосферні фронти. Поняття «клімат». Кліматичні пояси та області. Кліматична карта. Залежність клімату від широти місцевості, морських течій, близькості до морів, рельєфу, антропогенного впливу. Погода, добові та сезонні коливання її метеорологічних елементів. Спостереження за погодою та її прогнозування. Вплив клімату та погоди на господарську діяльність</p>	<p><i>Знати</i> будову і склад атмосфери, компоненти погоди їх характеристики, кліматотворчі чинники, просторове розташування кліматичних поясів та областей за кліматичною картою.</p> <p><i>Уміти</i> розв'язувати задачі на визначення висоти Сонця над горизонтом, зміни температури та атмосферного тиску з висотою, абсолютної і відносної вологості повітря, читати графічні зображення(моделі) показників погоди</p> <p><i>Визначати</i> типи клімату за кліматичними діаграмами</p> <p><i>Пояснювати</i> причини та наслідки змін компонентів погоди та клімату, закономірності розподілу температури, атмосферного тиску й опадів на Землі; особливості атмосферної циркуляції та умови формування циклонів й антициклонів, постійні та сезонні вітри, дію кліматотвірних чинників на формування типів клімату</p> <p><i>Аналізувати</i> взаємозв'язки між компонентами погоди та клімату та причини їхніх добових і річних змін, наслідки цих змін для природи і людини в різних кліматичних поясах та областях.</p> <p><i>Прогнозувати</i> погоду за описом місцевих ознак та синоптичною картою.</p> <p><i>Оцінювати</i> вплив господарської діяльності людини на атмосферу та наслідки зміни клімату</p>
1.5	Гідросфера	<p>Поняття «гідросфера» та її основні частини. Світовий океан та його частини: океани, моря, затоки, протоки. Суходіл в океані. Властивості вод Світового океану та причини її неоднорідності. Водні маси. Рух води в Світовому океані. Морські течії. Води суходолу. Річка та її частини. Елементи річкової долини. Річкові басейни. Живлення та режим річок. Озера,</p>	<p><i>Знати</i> частини Світового океану та вод суходолу, просторове розміщення найважливіших гідрографічних об'єктів за картою, властивості вод.</p> <p><i>Визначати</i> за картою географічне положення водних об'єктів, падіння, похил, витрати води в річці.</p> <p><i>Розрізняти</i> способи зображення вод суходолу на пані місцевості і на карті водні маси за їхніми характеристиками.</p> <p><i>Аналізувати</i> схему світового кругообігу води, роль Світового океану в географічній оболонці; причини та наслідки рухів води в океані, річці, залежність напрямку і характеру течії річок від рельєфу, особливості</p>

		їх походження. Болота. Льодовики, багаторічна мерзлота. Підземні води. Джерела. Штучні водойми. Використання Світового океану та вод суходолу в господарській діяльності людини	живлення і режиму вод суходолу. <i>Оцінювати</i> роль води в природі та господарській діяльності людини, її вплив на зміни, що відбуваються в гідросфері
1.6	Біосфера	Поняття «біосфера», її складові та межі. Ґрунти, їхні властивості та відмінності. Рослинність суходолу і океану. Тваринний світ суходолу і океану. Вплив біосфери на інші оболонки. Вплив людини на біосферу. Охорона біосфери.	<i>Знати</i> поняття «біосфера», «ґрунт», рослинність, тваринний світ, межі та складові біосфери. <i>Порівнювати</i> закономірності поширення ґрунтів і живих організмів на Землі. <i>Оцінювати</i> вплив біосфери на інші оболонки, роль людини в біосфері.
1.7	Географічна оболонка Загальні закономірності природи Землі	Поняття «географічна оболонка». Загальні закономірності географічної оболонки: цілісність, кругообіг речовин та енергії, ритмічність, комплексність. Зональні та азональні природні комплекси. Зміна природних комплексів під впливом господарської діяльності людини.	<i>Знати</i> суттєві ознаки понять «географічна оболонка», «природний комплекс», «географічний пояс», «природна зона». <i>Розрізняти</i> характеристики просторової організації географічної оболонки, компонентний склад природного комплексу. <i>Виділяти</i> особливості географічних поясів і природних зон, висотних поясів. <i>Пояснювати</i> загальні закономірності географічної оболонки: зміну часу, поширення стійких і рухомих ділянок земної кори та відповідних їм форм рельєфу, кругообігу речовин і енергії, цілісності, ритмічності. <i>Аналізувати</i> взаємодію компонентів природи у природному комплексі на суходолі та океані, наслідки взаємодії оболонок Землі. <i>Оцінювати</i> вплив загальних географічних закономірностей на життєдіяльність людини та людини на географічну оболонку
2. Географія материків і океанів			
2.1	Предмет вивчення географії материків і океанів	Значення та завдання курсу «Географія материків і океанів». Поняття «материк» і «частина світу». Основні географічні закономірності розвитку природи Землі: закономірності формування рельєфу, клімату, географічних поясів та природних зон. Формування зональних та азональних природних комплексів на материках	<i>Знати</i> значення та завдання курсу географії материків і океанів. <i>Визначати</i> за тематичними картами закономірності формування рельєфу, клімату, природних комплексів. <i>Пояснювати</i> зміни природних комплексів на рівнинах та в горах.
2.2	Океани: Тихий океан, Атлантичний океан, Індійський океан, Північний Льодовитий океан.	План характеристики природного комплексу океану. Особливості фізико-географічного положення океанів. Історичні відомості про освоєння та дослідження різних частин Світового океану. Геологічна будова та рельєф дна океанів. Характерні риси клімату. Властивості водних	<i>Знати</i> послідовність характеристики природного комплексу океану, основні етапи освоєння та дослідження океанів. <i>Визначати</i> особливості фізико-географічного положення океанів, геологічної будови та рельєфу дна океанів. <i>Пояснювати</i> кліматичні умови, властивості водних мас. <i>Аналізувати</i> рухи води в океані та схему океанічних течій.

		мас та океанічні течії. Своєрідність органічного світу океанів. Природні ресурси океанів та їх використання. Проблема забруднення океанічних вод	<i>Порівнювати</i> органічний світ різних частин Світового океану. <i>Оцінювати</i> природні ресурси океанів, види господарської діяльності в океанах та їх наслідки.
2.3 Материка			
2.3.1	Африка	План географічної характеристики материка. Особливості фізико-географічного положення. Основні елементи берегової лінії. Дослідження та освоєння. Геологічна будова. Основні форми рельєфу материка. Корисні копалини та закономірності їх розміщення на материках. Загальні особливості клімату. Кліматичні пояси і типи клімату. Води суходолу: головні річкові системи, озера, басейни підземних вод, їх гідрологічні особливості. Природні зони та закономірності їх розміщення. Особливості ґрунтового, рослинного покриву та тваринного світу. Найбільші національні парки. Населення.	<i>Знати</i> алгоритм характеристики материка за типовим планом, дослідників природи. <i>Визначати</i> особливості фізико-географічного положення. <i>Розрізняти</i> основні елементи берегової лінії материка та форми рельєфу. <i>Аналізувати</i> взаємозв'язок геологічної будови, рельєфу та закономірностей розміщення корисних копалин на материках. <i>Пояснювати</i> загальні особливості кліматичних умов та розподілу внутрішніх вод. <i>Порівнювати</i> природні зони материка за ознакою домінуючих типів ґрунтів, рослинного покриву та типових представників тваринного світу.
2.3.2	Австралія	Своєрідність географічного положення материка. Історія відкриття і дослідження. Форми рельєфу та корисні копалини Австралії. Загальні особливості клімату. Кліматичні пояси та типи клімату Австралії. Води суходолу. Природні зони. Своєрідність і унікальність органічного світу материка. Населення, його склад та розміщення.	<i>Знати</i> особливості фізико-географічного положення, історію відкриття та дослідження, основні форми рельєфу та корисні копалини материка. <i>Розрізняти</i> кліматичні умови в різних кліматичних поясах <i>Аналізувати</i> води суходолу та природні зони материка. <i>Пояснювати</i> унікальність видового складу представників органічного світу. <i>Оцінювати</i> расовий склад та розміщення населення в межах материка.
2.3.3	Південна Америка	Особливості фізико-географічного положення. Дослідження і освоєння материка. Геологічна будова. Основні форми рельєфу. Закономірності поширення родовищ корисних копалин. Своєрідність клімату материка. Кліматичні пояси і області. Вплив клімату на формування і розподіл вод суходолу. Найбільші річки та озера. Природні зони. Ґрунти,	<i>Знати</i> особливості фізико-географічного положення, історію дослідження та освоєння. <i>Розрізняти</i> основні елементи берегової лінії та форми рельєфу материка. <i>Аналізувати</i> взаємозв'язок геологічної будови, рельєфу та закономірностей розміщення корисних копалин на материках. <i>Пояснювати</i> особливості кліматичних умов та їх вплив на розподіл внутрішніх вод материка. <i>Порівнювати</i> природні зони материка та висотну поясність в Андах за ознакою домінуючих типів ґрунтів, рослинного покриву та представників тваринного світу.

		рослинний покрив та тваринний світ. Висотна поясність в Андах. Зміна природних комплексів людиною. Походження та формування сучасного населення, його расовий склад та розміщення.	<i>Оцінювати</i> формування сучасного населення.
2.3.4	Антарктида	Своєрідність географічного положення материка. Відкриття Антарктиди та сучасні наукові дослідження материка. Міжнародне співробітництво у дослідженні природних умов і природних ресурсів. Українська дослідна станція «Академік Вернадський». Географічна будова та рельєф поверхні. Кліматичні умови. Рослинний і тваринний світ. Природні ресурси та їх охорона.	<i>Знати</i> особливості географічного положення, відкриття та дослідження материка. <i>Пояснювати</i> своєрідність природних умов та природних ресурсів. <i>Визначати</i> роль України у сучасних дослідженнях природи материка. <i>Оцінювати</i> значення міжнародного співробітництва у наукових дослідженнях.
2.3.5	Північна Америка	Фізико-географічне положення материка. Історія відкриття та освоєння Північної Америки. Геологічна будова та основні форми рельєфу материка. Роль давнього зледеніння у формуванні сучасного рельєфу. Корисні копалини, закономірності їх поширення. Кліматичні пояси і типи клімату. Води суходолу. Основні річкові системи. Найбільші озера, їх походження. Особливості розміщення природних зон. Ґрунти, рослинний покрив і тваринний світ. Висотна поясність Кордильєр. Природоохоронні території. Найвідоміші національні парки. Особливості заселення Північної Америки. Населення, його расовий і етнічний склад.	<i>Знати</i> особливості фізико-географічного положення, історію дослідження та освоєння Північної Америки. <i>Розрізняти</i> елементи берегової лінії та основні форми рельєфу материка. <i>Аналізувати</i> взаємозв'язок геологічної будови, рельєфу та закономірностей розміщення корисних копалин на території материка. <i>Пояснювати</i> загальні особливості кліматичних умов та їх вплив на розподіл внутрішніх вод материка. <i>Порівнювати</i> природні зони материка та висотну поясність в Кордильєрах за ознакою домінуючих типів ґрунтів, рослинного покриву та представників тваринного світу. <i>Оцінювати</i> расовий і етнічний склад населення.
2.3.6	Євразія	Фізико-географічне положення материка. Особливості берегової лінії Євразії. Історія відкриття і дослідження окремих територій материка. Геологічна будова. Давні материкові зледеніння. Сейсмічно активні області. Основні форми рельєфу материка. Найбільші рівнини і гори. Корисні копалини,	<i>Знати</i> особливості фізико-географічного положення, історію дослідження окремих частин. <i>Розрізняти</i> основні елементи берегової лінії та форми рельєфу материка. <i>Аналізувати</i> взаємозв'язок геологічної будови, рельєфу та закономірностей розміщення корисних копалин на території материка. <i>Визначати</i> вплив давнього материкового зледеніння на форми рельєфу материка. <i>Пояснювати</i> особливості формування кліматичних умов у різних кліматичних поясах та їх вплив на

		закономірності їх походження. Особливості формування клімату, кліматичні пояси і типи клімату. Внутрішні води. Найбільші річки та озера. Багаторічна мерзлота. Сучасне зледеніння. Природні зони. Особливості їх розміщення на території материка. Ґрунти, рослинний покрив і тваринний світ природних зон. Висотна поясність у горах материка. Зміна природи людиною. Населення. Расовий та етнічний склад. Розміщення населення на материку.	розподіл внутрішніх вод материка. <i>Порівнювати</i> природні зони материка за ознакою домінуючих типів ґрунтів, рослинного покриву та представників тваринного світу. <i>Оцінювати</i> расовий і етнічний склад населення.
2.4	Земля – наш спільний дім	Взаємодія людини і природи. Природні ресурси материків і океанів, їх класифікація. Зміна взаємозв'язків між компонентами природи під впливом господарської діяльності людини. Порушення рівноваги в природних комплексах материків та океанів. Проблема забруднення навколишнього середовища. Види забруднення, основні джерела їх надходження. Природоохоронні території. Міжнародні організації з охорони природи	<i>Знати</i> класифікацію природних ресурсів, сучасні екологічні проблеми взаємодії суспільства й природи, міжнародні організації з охорони природи. <i>Визначати</i> райони порушення рівноваги на материках та в океанах. <i>Розрізняти</i> різні за статусом природоохоронні території. <i>Аналізувати</i> види забруднення навколишнього середовища та основні джерела їх надходження. <i>Оцінювати</i> можливі наслідки екологічних проблем для природи Землі.
III. Фізична географія України			
3.1 Україна та її географічні дослідження			
3.1.1	Географічне положення, формування території України. Загальні відомості про Україну.	Формування території, сучасні розміри, адміністративно-територіальний поділ. Географічне положення, кордони, розташування території України стосовно годинних поясів. Місце України на політичній та економічній карті світу. Господарська оцінка економіко-географічного положення	<i>Знати</i> розміри держави, країни з якими Україна має кордони, як формувалася територія України, причини територіальних змін України в минулому та сучасний адміністративно-територіальний устрій. <i>Аналізувати</i> фізико-географічне та економіко-географічне положення території України, його особливості в Європі та світі. <i>Вміти</i> визначати координати крайніх точок, місцевий час у різних регіонах України, характеризувати поясний та літній час, узгоджувати київський час із часом в інших годинних поясах
3.2 Природні умови і ресурси України			
3.2.1	Рельєф, тектонічна, геологічна будова, мінеральні	Основні риси рельєфу: низовини, височини, гори. Тектонічні структури, їх будова та рухи. Особливості геологічної будови території України. Геоморфологічна	<i>Знати</i> основні орографічні одиниці України: низовини, височини, гірські системи; найвищі точки рівнинної частини, Українських Карпат і Кримських гір, найбільші гірські перевали, найбільші родовища корисних копалин України та

	ресурси	будова. Чинники виникнення несприятливих геологічних і геоморфологічних процесів та шляхи запобігання їм. Мінерально-сировинні ресурси та їх класифікація. Закономірності поширення, характеристика та господарська оцінка паливних, рудних і нерудних корисних копалин	їх розміщення на карті. <i>Визначати</i> поняття «платформа», «щит», «плита», «область складчастості», взаємозв'язки між тектонічною, геологічною будовою та рельєфом, закономірності поширення мінерально-сировинних ресурсів, господарське значення. <i>Аналізувати</i> тектонічну карту, умови утворення й закономірності поширення основних типів та дрібних форм рельєфу, приклади впливу господарської діяльності людини на рельєф. <i>Порівнювати</i> особливості природних умов території України в різні геологічні ери. <i>Оцінювати</i> заходи щодо раціонального використання та охорони надр України
3.2.2	Кліматичні умови та ресурси	Основні кліматотвірні чинники. Загальні риси клімату. Типи повітряних мас. Розподіл температури повітря і опадів на території України. Основні кліматичні показники. Сезонні особливості клімату. Причини виникнення і наслідки дії небезпечних метеорологічних явищ на території країни, їх поширення. Кліматичні ресурси. Метеоспостереження, прогнози погоди.	<i>Знати</i> основні кліматотвірні чинники та кліматичні показники. <i>Аналізувати</i> розподіл по території та річний хід кліматичних показників і кліматичних ресурсів України. Причини виникнення і наслідки дії небезпечних метеорологічних явищ на території країни, їх поширення. <i>Давати</i> господарську оцінку кліматичним умовам і ресурсам України
3.2.3	Внутрішні води та водні ресурси	Загальні гідрологічні особливості території України. Поверхневі води, особливості їх формування і розподілу. Основні річкові басейни. Канали. Болота, їх типи і поширення. Озера і водосховища. Підземні води. Несприятливі гідрологічні явища і заходи запобігання їм. Водні ресурси України, шляхи їх раціонального використання і охорони	<i>Знати</i> основні річкові системи, найбільші озера, канали та водосховища на території України, їх розміщення на карті. <i>Розрізняти за характеристиками</i> гідрологічні особливості річок, озер, боліт, водосховищ і підземних вод України, ресурси та екологічні проблеми поверхневих і підземних вод. <i>Аналізувати</i> закономірності в розподілі поверхневих та підземних вод на території України, показники водних ресурсів на території країни, наслідки дії несприятливих процесів, викликаних водними об'єктами в Україні, та шляхи протистояння їм. <i>Встановлювати зв'язок</i> гідрологічного режиму водних об'єктів з кліматичними умовами, геологічною будовою та рельєфом. <i>Оцінювати</i> проблеми забруднення та раціонального використання водних ресурсів України
3.2.4	Ґрунти, рослинний покрив, тваринний світ	Ґрунтовий покрив. Умови ґрунтоутворення, властивості, основні генетичні типи ґрунтів, закономірності їх поширення. Карта ґрунтів України.	<i>Знати</i> генетичні типи ґрунтів в межах України, найпоширеніші види рослин та тварин. <i>Розрізняти</i> основні чинники ґрунтоутворення, розподіл земельних ресурсів по території України; основні типи рослинного

		Господарське використання ґрунтів. Земельні ресурси України. Охорона земельних ресурсів. Різноманітність видового складу рослинності, закономірності поширення рослинності. Рослинні комплекси лісів, степів, луків. Рослинні ресурси, їх охорона і відтворення. Зелена книга України. Різноманітність видового складу тварин. Фауністичний склад лісів, степів, луків, боліт, водойм, Українських Карпат і Кримських гір. Тваринні ресурси, заходи з їх охорони і відтворення. Червона книга України.	покриву; видовий склад тварин, флористичні та фауністичні ресурси. <i>Оцінювати</i> земельні, рослинні, тваринні ресурси в Україні їх стан та використання.
3.3 Природні комплекси України			
3.3.1	Природно-територіальні комплекси	Умови розвитку й характерні риси природних комплексів. Взаємодія чинників і компонентів ПТК. Ландшафти та їх класифікація. Фізико-географічне районування України, його наукове і практичне значення	<i>Знати</i> одиниці фізико-географічного районування. <i>Розрізняти</i> особливості взаємодії компонентів природи в ландшафтах та їх класифікацію. <i>Аналізувати</i> процеси зміни ландшафтів, схему фізико-географічного районування. <i>Оцінювати</i> наукове і практичне значення фізико-географічного районування
3.3.2	Природні комплекси рівнин	Мішані та широколистяні ліси. Лісостеп. Степ. Господарська характеристика природних зон, проблеми використання природних ресурсів й охорони природи.	<i>Знати</i> географічне положення і межі природних зон України, природоохоронні території в межах зон. <i>Розрізняти</i> особливості зон мішаних і широколистяних лісів, лісостепу та степу. <i>Аналізувати</i> взаємозв'язки між компонентами в межах кожної природної зони, розміщення їх на карті. <i>Порівнювати</i> зональні природні комплекси України за типовим планом. <i>Оцінювати</i> природно-ресурсний потенціал природних зон
3.3.3	Гірські природні комплекси	Українські Карпати. Кримські гори. Природогосподарська характеристика гірських областей, проблеми використання ресурсів й охорони природи.	<i>Знати</i> географічне положення Українських Карпат і Кримських гір та їхніх природних областей. <i>Розрізняти</i> особливості гірських природних комплексів України за типовим планом. <i>Аналізувати</i> причини відмінностей природних умов гірських систем, прояви несприятливих процесів і явищ; вплив природних умов на господарювання в горах, роль гірських районів України як рекреаційних комплексів
3.3.4	Природні комплекси	Чорне та Азовське моря. Природогосподарська	<i>Знати</i> розміри, глибину, елементи берегової лінії морів, що омивають територію України.

	морів	характеристика морів , проблеми використання ресурсів та охорони природи.	<i>Розрізняти</i> природні умови Чорного й Азовського морів за типовим планом. <i>Порівнювати</i> природні ресурси морів. <i>Оцінювати</i> стан природних ресурсів Чорного й Азовського морів, проблеми їх використання та збереження морських природних комплексів
3.4 Використання природних умов і ресурсів та їх охорона			
3.4.1	Геоecологічна ситуація	Геоecологічна ситуація. Основні забруднювачі навколишнього середовища. Вплив геоecологічної ситуації на населення.	<i>Знати</i> поняття «геоecологічна ситуація», законодавчі акти що відображають екологічну ситуацію. <i>Аналізувати</i> зміну природних компонентів під впливом господарської діяльності людини та вплив геоecологічної ситуації на здоров'я людини.
3.4.2	Використання й охорона природних умов і ресурсів	Природоохоронні заходи. Законодавчі акти про природно-заповідний фонд. Категорії природно-заповідного фонду. Природоохоронні комплекси. Національна екологічна мережа. Моніторинг навколишнього середовища	<i>Знати</i> категорії природно-заповідного фонду. <i>-Аналізувати</i> зміст і організацію моніторингу навколишнього середовища. <i>Оцінювати</i> шляхи використання й охорони природних умов і ресурсів, створення національної екомережі
IV. Загальні положення економічної та соціальної географії			
4.1. Вступ			
4.1.1.	Економічна та соціальна географія як наука.	Предмет економічної та соціальної географії. Економічна та соціальна географія в системі географічних наук. Зв'язок економічної та соціальної географії з іншими науками. Методи економіко-географічних досліджень.	<i>Знати</i> предмет вивчення економічної та соціальної географії , її місце у системі географічних наук. <i>Розрізняти</i> методи географічних досліджень . <i>Аналізувати</i> зв'язок економічної та соціальної географії з іншими науками.
4.2. Населення			
4.2.1.	Кількість, розміщення, статеві вікова структури населення	Поняття “природний рух населення”. Відтворення населення. Демографічні процеси і демографічна політика. Механічний рух (міграції) населення. Поняття “еміграція”, “імміграція”, “міграція”, “сальдо міграції”. Внутрішні і зовнішні міграції. Міграційні процеси і міграційна політика держав. Статеві-віковий склад населення, його наслідки.	<i>Знати</i> зміст понять: «природний приріст населення», «природний рух», «депопуляція», «еміграція», «імміграція», «сальдо міграції». <i>Характеризувати</i> особливості відтворення населення, демографічні процеси та демографічну політику держав. <i>Аналізувати</i> міграції та їх види; карту густоти населення, діаграми статевої і вікової структури населення.

4.2.2.	Система розселення населення	Міське і сільське населення. Типи населених пунктів. Урбанізація. Субурбанізація. Міські агломерації. Типи міст за розмірами та за функціями. Типи сільських поселень, особливості їх розміщення.	<i>Знати</i> зміст понять «місто», «село», «агломерація», «урбанізація», «субурбанізація», «система розселення». <i>Характеризувати</i> особливості становлення та розвитку агломерацій. <i>Розрізняти</i> системи розселення населення та функції міст. <i>Аналізувати</i> причини змін у системі розселення населення.
4.2.3.	Трудові ресурси та зайнятість населення	Поняття “трудові ресурси”, “економічно активне населення”, “зайнятість населення”, “безробіття”.	<i>Знати</i> зміст понять: «трудові ресурси», «економічно активне населення», «зайнятість населення», «безробіття» <i>Характеризувати</i> причини змін у структурі зайнятості. <i>Пояснювати</i> причини і наслідки безробіття.
4.2.4.	Взаємодія суспільства і природи.	Географічне середовище як сфера взаємодії суспільства і природи. Ресурсозабезпеченість. Природокористування: раціональне і нераціональне.	<i>Знати</i> зміст понять: «географічне середовище», «ресурсозабезпеченість», «природокористування». <i>Характеризувати</i> взаємозв'язок і взаємовплив суспільства і природи. <i>Оцінювати</i> вплив нераціонального природокористування на розвиток суспільства.

4.3. Господарство

4.3.1.	Загальна характеристика господарства	Поняття про господарство і національний господарський комплекс. Міжнародний географічний поділ праці (МГПП). Поняття “НТР” та її основні риси. Галузева структура господарства. Поняття “галузь” і “міжгалузевий комплекс”. Форми суспільної організації виробництва. Інфраструктура, її види. Поняття про територіальну структуру господарства. Значення зовнішніх економічних зв'язків у господарстві країни.	<i>Знати</i> зміст понять: «господарство», «національний господарський комплекс», «міжнародний географічний поділ праці», «науково-технічна революція», «галузь», «міжгалузевий комплекс», «територіальна структура господарства». <i>Розрізняти</i> форми суспільної організації виробництва, значення та види інфраструктури. <i>Визначати</i> галузеву і територіальну структуру господарства. <i>Оцінювати</i> значення зовнішніх економічних зв'язків для розвитку господарства країни.
4.3.2.	Економічний потенціал	Показники соціально-економічного розвитку. Валовий національний продукт, національний доход. Показники якості життя.	<i>Знати</i> зміст понять: «валовий національний продукт», «національний доход». <i>Аналізувати</i> показники економічного розвитку країни. <i>Оцінювати</i> рівень якості життя країн із різними умовами розвитку господарства.
4.3.3.	Промисловість	Промисловість як сфера матеріального виробництва.	<i>Знати</i> галузевий склад, структуру галузей, їх

		<p>Галузева структура паливної промисловості. Сировинна база. Вугільна промисловість. Нафтова промисловість. Нафтопереробна промисловість. Газова промисловість. Електроенергетика як складова ПЕК. Основні типи електростанцій. Енергосистема Альтернативні способи одержання енергії. Чорна металургія. Сировинна база. Чинники розміщення. Кольорова металургія. Склад і сировинна база. Чинники розміщення підприємств галузі. Роль машинобудування у господарстві держави. Структура галузі. Міжгалузеві та внутрішньогалузеві зв'язки. Чинники розміщення: наукоємні, трудомісткі і металомісткі галузі. Хімічна промисловість, її галузева структура. Природно-сировинна база хімічної промисловості і використання відходів. Структура та значення лісової та деревообробної промисловості, особливості її розміщення. Целюлозно-паперове і лісохімічне виробництво. Галузева структура промисловості будівельних матеріалів. Чинники розвитку і розміщення. Сировинна база. Галузева структура легкої промисловості. Чинники її розміщення. Галузевий склад харчової промисловості. Чинники розміщення галузей.</p>	<p>типи. <i>Визначати</i> сировинну базу, принципи та фактори розміщення галузей. <i>Аналізувати</i> особливості розвитку галузей промисловості. <i>Оцінювати</i> значення галузей у господарстві, задоволенні матеріальних і духовних потреб населення, наслідки впливу промисловості на довкілля.</p>
4.3.4.	Сільське господарство	<p>Значення сільського господарства в економіці держави. Галузева структура сільського господарства. Зв'язок сільського господарства з іншими галузями. Природно-географічні фактори розвитку сільського господарства. Сільськогосподарські угіддя, їх структура. Меліорація земель. Галузева структура і виробничі особливості рослинництва. Тваринництво, його структура. Кормова база тваринництва.</p>	<p><i>Знати</i> галузеву і територіальну структуру сільського господарства. <i>Визначати</i> фактори та особливості розвитку рослинництва і тваринництва. <i>Оцінювати</i> причини і наслідки нестабільного розвитку сільськогосподарського виробництва.</p>
4.3.5.	Транспорт	<p>Роль транспорту в розвитку господарства країни. Види транспорту. Залізничний транспорт. Автомобільний транспорт. Водний транспорт. Повітряний транспорт.</p>	<p><i>Знати</i> основні види транспорту, зміст понять «транспортний комплекс», «транспортний вузол», «вантажобіг»,</p>

		Трубопровідний транспорт.	«п а с а ж и р о о б і г». <i>Аналізувати</i> техніко-економічні особливості різних видів транспорту. <i>Визначати</i> роль різних видів транспорту в розвитку господарства країни.
4.3.6.	Соціальна сфера	Галузі соціальної сфери. Сфера послуг. Галузі виробництва товарів народного споживання їх значення.	<i>Знати</i> склад соціальної сфери . <i>Аналізувати</i> особливості розвитку окремих галузей соціальної сфери в ринкових умовах. <i>Оцінювати</i> вплив соціальної сфери на ефективність господарства та задоволення духовних і соціальних потреб населення.

Програмні питання з географії

1. Яке твердження є визначенням поняття «географія»?

- А. Наука про властивості та будову матерії, закони її руху;
- Б. Наука про просторові відношення та форми реального світу;
- В. Наука про природу земної поверхні, розміщення населення та господарства;
- Г. Наука про загальний розвиток того чи іншого народу, країни або всього людського суспільства.

2. Яка подія відбулася на початку епохи Великих географічних відкриттів?

- А. Було відкрито Антарктиду;
- Б. З'явилися перші географічні карти;
- В. Уперше висловлено припущення, що Земля має форму кулі;
- Г. Європейці дізналися про нову частину світу.

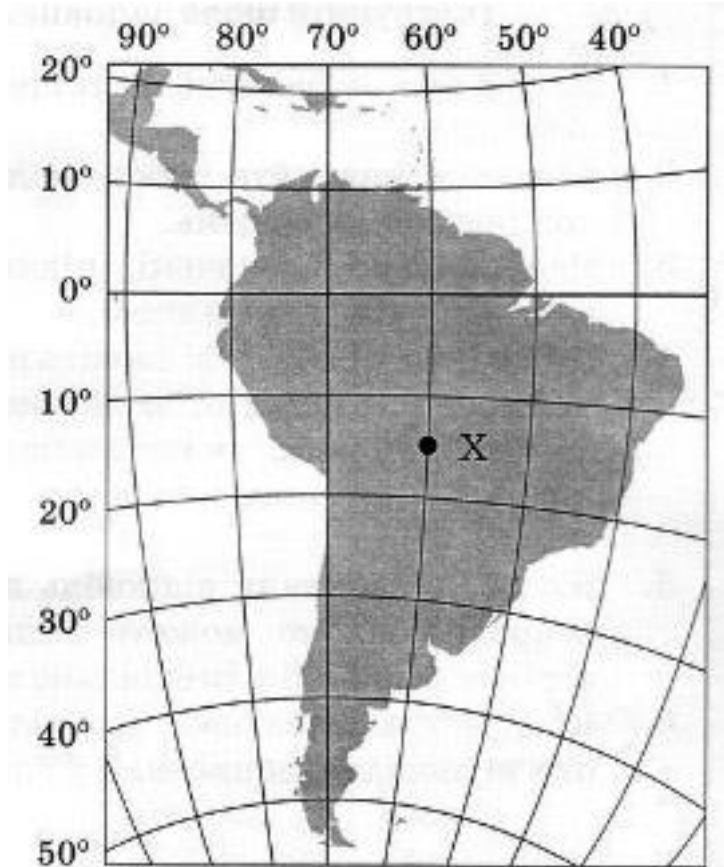
3. Укажіть напрямок обертання Землі навколо своєї осі:

- А. Із заходу на схід;
- Б. Із півдня на північ;
- В. Зі сходу на захід;
- Г. Залежить від часу доби.

4. Знайдіть помилкове твердження щодо призначення приладу для визначення параметрів географічних явищ чи об'єктів:

- А. Гігрометром вимірюють атмосферний тиск;
- Б. Нівеліром вимірюють відносну висоту місцевості;
- В. Ехолотом вимірюють глибину водойм;
- Г. Сейсмографом вимірюють силу коливань земної кори.

5. Визначте координати точки, яку позначено на фрагменті карти буквою Х.

- А. 15° пд. ш., 60° зх. д.;
 - Б. 15° пн. ш., 60° сх. д.;
 - В. 60° пд. ш., 15° зх. д.;
 - Г. 60° пн. ш., 15° сх. д.
6. Знайдіть помилкове твердження щодо призначення приладу для визначення параметрів географічних явищ чи об'єктів:
- А. Гігрометром вимірюють атмосферний тиск;
 - Б. Нівеліром вимірюють відносну висоту місцевості;
 - В. Ехолотом вимірюють глибину водойм;
 - Г. Сейсмографом вимірюють силу коливань земної кори.
7. Знайдіть помилкове твердження про використання метеорологічного приладу:
- А. Гігрометром вимірюють вологість повітря;
 - Б. Барометром вимірюють атмосферний тиск;
 - В. Флюгером визначають напрямок вітру;
 - Г. Термометром вимірюють сумарну сонячну радіацію.

8. Що провокує розвиток «парникового ефекту»?

- А. Збільшення кількості вуглекислого газу в атмосфері;
- Б. Зменшення товщини озонового шару в стратосфері;
- В. Зменшення кількості кисню у нижньому шарі тропосфери;
- Г. Збільшення кількості азоту в атмосфері.

9. Які ґрунти є найбільш поширеними в зоні лісостепів помірного поясу?

- А. коричневі та сіро-коричневі;
- Б. чорноземи;
- В. дерново-підзолисті;
- Г. бурі лісові.

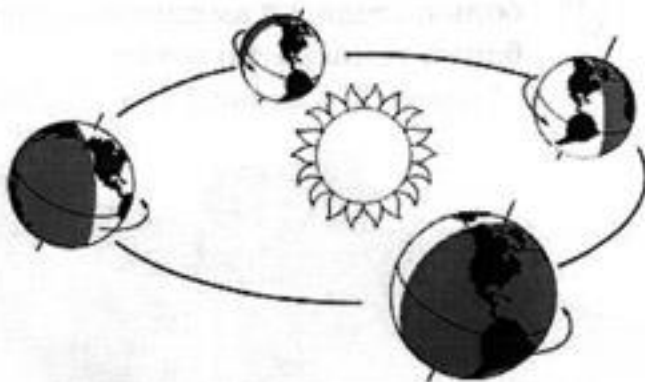
10. Визначте правильне твердження про природу океанів:

- А. У Північному Льодовитому океані є багато коралових островів;
- Б. В Атлантичному океані знаходиться найглибша западина Світового океану;
- В. Акваторія Тихого океану займає понад половину площі поверхні планети;
- Г. Водні маси верхнього шару Індійського океану холодніші на півдні, ніж на півночі.

11. Які типи повітряних мас переважають у субтропічному кліматичному поясі материків Північної півкулі взимку?

- А. Екваторіальні;
- Б. Тропічні;
- В. Помірні;
- Г. Арктичні.

12. Яку закономірність географічної оболонки відображено на рисунку?

- А. Цілісність;
- Б. Ритмічність;
- В. Висотну поясність;
- Г. Широтну зональність.

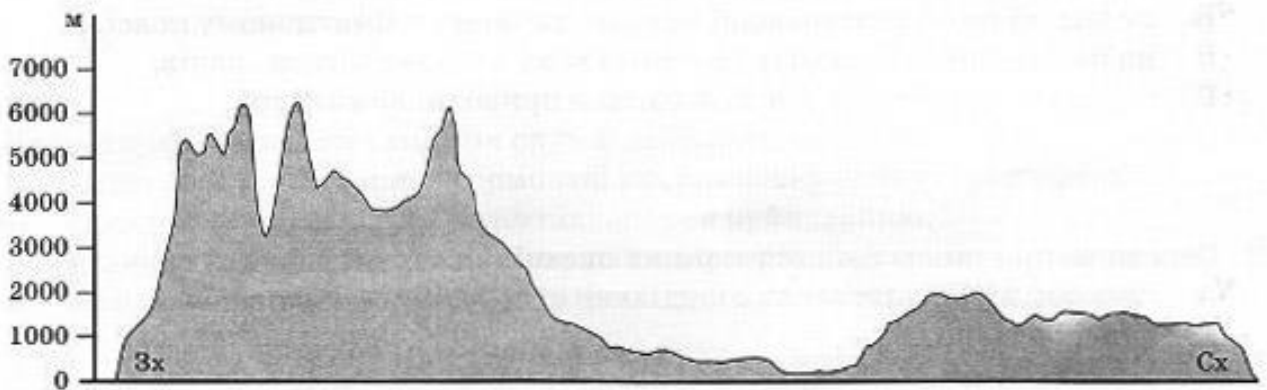
13. Укажіть помилкове твердження стосовно особливостей материка:
- А. Африка – материк, де природні зони розташовані симетрично відносно екватора;
 - Б. Майже половину площі Північної Америки в недавньому геологічному минулому покривали льодовики;
 - В. Єдиний материк, де немає вулканів, – Антарктида;
 - Г. Австралія – найменший материк планети.
14. Укажіть основну причину значних контрастів у рельєфі Євразії.
- А. Великі розміри і значна протяжність материка із заходу на схід;
 - Б. Складна історія формування і тектонічна будова материка;
 - В. Розташування материка в різних кліматичних поясах і природних зонах;
 - Г. Склад гірських порід та характер екзогенних процесів на материку.
15. Якому поняттю відповідає визначення: «стадія щорічного водного режиму річок, яка характеризується найбільшою водністю, високим і тривалим підняттям рівня води, що супроводжується затопленням заплави»?
- А. Повінь;
 - Б. Паводок;
 - В. Межень;
 - Г. Приплив.
16. Складова, завдяки якій ґрунт стає родючим:
- А. Повітря;
 - Б. Материнська порода;
 - В. Гумус;
 - Г. Вода.
17. Серед ознак Світового океану укажіть ту, що не є характерною для нього:
- А. Серединно-океанічні хребти утворюють єдину систему;
 - Б. Температура води переважно залежить від географічної широти і розподіляється на його поверхні зонально;
 - В. Рух води відбувається на поверхні, а у товщі і в придонних шарах – вода в стані спокою;
 - Г. Середня солоність приблизно 35–36 ‰.
18. Течія, яка переміщується над хребтами Південноатлантичним і Західноіндійським та над Східнотихоокеанським підняттям:
- А. Гольфстрім;
 - Б. Західних Вітрів;
 - В. Північна Пасатна;
 - Г. Куросіо.
19. Укажіть географічні об'єкти, у межах яких рослинний і тваринний світ найбагатший і найрізноманітніший:

- А. Гобі, Наміб;
- Б. Альпи, Аппалачі;
- В. Амазонія, Калімантан;
- Г. Масив Вінсон, Баффінова Земля.

20. Яке твердження щодо географічного положення материка Австралія є правильним?

- А. Екватор перетинає південну частину материка;
- Б. Майже посередині її перетинає Південний тропік;
- В. Найближчими до материка є Африка та Північна Америка;
- Г. Зі сходу омивається водами Атлантичного океану.

21. Профіль поверхні якого материка вздовж паралелі 20° зображено на рисунку?

- А. Африки;
- Б. Австралії;
- В. Північної Америки;
- Г. Південної Америки.

22. Материк, найвища гірська країна якого є «ровесницею» Аппалачів та Уральських гір:

- А. Північна Америка;
- Б. Австралія;
- В. Південна Америка;
- Г. Антарктида.

23. Для якої ріки характерні такі ознаки: «бере початок у горах, які називають «дахом світу»; переважає живлення талими сніговими і льодовиковими водами цих гір; протікає через пустелі помірного поясу; належить до басейну внутрішнього стоку»?

- А. Урал;
- Б. Мюррей;
- В. Інд;
- Г. Амудар'я.

24. Платформа, на якій розташований Український кристалічний щит:

- А. Західноєвропейська;

- Б. Східноєвропейська;
- В. Сибірська;
- Г. Скіфська.

25. Укажіть епоху горотворення кайнозойської ери:

- А. Каледонська
- Б. Альпійська
- В. Байкальська
- Г. Герцинська

26. Укажіть ознаку, що відрізняє Чорне море від інших морів світу:

- А. Найменша солоність поверхневих вод;
- Б. Найбільші припливи та відливи;
- В. Максимальні глибини не перевищують 200 м, тому що море; знаходиться на шельфі;
- Г. З глибини 150-200 м до дна моря вода насичена сірководнем.

27. Для якого географічного об'єкта України характерні лучнолісові субальпійські (полонинські) ландшафти?

- А. Крим;
- Б. Карпати;
- В. Донецький кряж;
- Г. Подільська височина.

28. Значна протяжність території України з півночі на південь зумовлює:

- А. Чітку зональну зміну природних комплексів;
- Б. Чергування рівнинних і гірських ділянок.
- В. Порізану берегову лінію морів.
- Г. Напрямок течії найбільших річок.

29. Укажіть ті країни світу, для яких характерними є низькі показники забезпеченості природними ресурсами, але високий рівень економічного розвитку.

- А. Японія, Сінгапур;
- Б. Бразилія, Мексика;
- В. Казахстан, Китай;
- Г. США, Канада.

30. Як визначити природний приріст населення країни?

- А. Частку народжених помножити на кількість населення;
- Б. Кількість населення поділити на площу країни;
- В. До кількості народжених додати сальдо міграції;

Г. Від кількості народжених відняти кількість померлих.

31. З якою країною Єгипет узгоджує обсяги споживання води річки Ніл?

А. Лівія;

Б. Судан;

В. Нігер;

Г. Алжир.

32. До якого функціонального типу міст належить Трускавець?

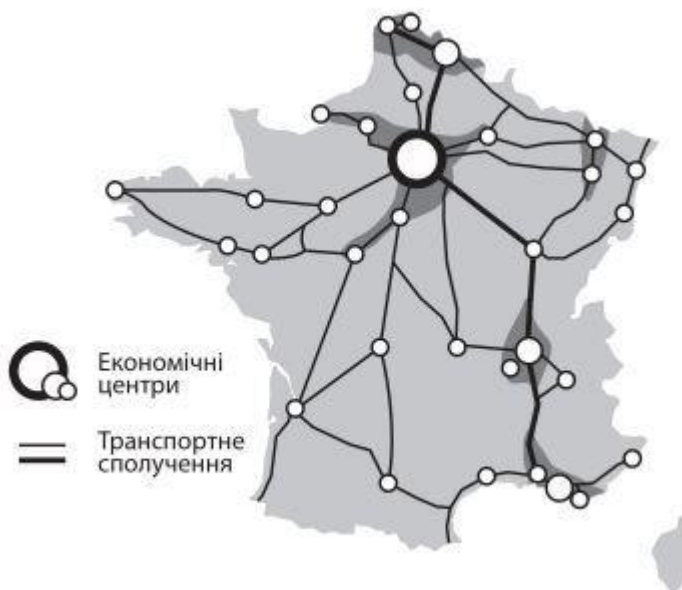
А. Промислового центру;

Б. Транспортного центру;

В. Політико-адміністративного центру;

Г. Курортно-оздоровчого центру.

33. На картосхемі відображено просторову організацію (просторовий каркас) економіки

А. США;
В. Бразилії;

Б. Франції;
Г. Китаю.

34. Прикладом розвитку господарства України екстенсивним шляхом є:

- А. Механізація робіт з реконструкції залізничних шляхів;
- Б. Перехід фермерів на вирощування урожайних гібридів овочів;
- В. Збільшення кількості виробників будівельних матеріалів;
- Г. Підвищення кваліфікація працівників деревообробної галузі.

35. Спеціалізація окремих країн на виробництві певної продукції та наданні певних послуг для товарного обміну ними на світовому ринку — це:

- А. Міжнародне кооперування;
- Б. Менеджмент і маркетинг;
- В. Міжнародний поділ праці;
- Г. Світова торгівля.

36. Розкажіть історія відкриття Антарктиди.

37. Укажіть головну причину утворення й закономірного розташування сучасних материків.

38. Поняття циклон, антициклон.

39. Охарактеризуйте особливості помірному типу клімату.

40. Порівняйте географічне положення Південної Америки та Африки.

41. Опишіть природні особливості Червоного моря.

42. Чим пояснюється розташування гірських систем на території України?

43. Назвіть природні та соціально-економічні чинники, які впливають на густоту населення.

44. Визначте пріоритети зовнішньоекономічних зв'язків України.

45. За яким планом вивчають економічні райони? Назвіть галузі спеціалізації економічного району, на території якого ви проживаєте.

46. Назвіть учених, які вивчали територію України в кінці ХІХ та на початку ХХ ст., конкретні приклади їх внеску у вивчення території нашої держави.

47. Доведіть на прикладах, що походження та поширення озер залежить від рельєфу, тектонічної будови, клімату і складу гірських порід.

48. Опишіть види альтернативних джерел енергії. Які перспективи їх використання в Україні?

49. Охарактеризуйте висотну поясність Кримських гір.

50. Охарактеризуйте чотири типи річок України за режимом розподілу водного стоку впродовж року.

51. Поняття міграція, види міграції.

52. Види та характеристики рас на Землі.

53. Розкажіть про можливі наслідки глобального потепління клімату на Землі.
54. Найбільшими виробниками сільськогосподарської продукції є США, Китай, Бразилія, Індія. Що є характерним для всіх цих країн?
55. Які чинники зумовили б прискорений розвиток наукомістких галузей промисловості в Україні?

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Вовк В.Ф. Районні олімпіади з географії. 2008 р. // Географія. – 2008. - № 11-12. – С. 2-3.
2. Географія: Тести. 6-10 класи: Посібник / Авт.-укладачі В.В. Безуглий, Н.М. Дук. – К.: ВЦ «Академія», 2008. - 448 с.
3. Довгань Г.Д. Тренувальні тести до всіх тем: Посібник для вчителя та учнів. – Харків: Основа, 2009. – 156 с.
4. Жемеров О.О. Географічні олімпіади. – Харків: Основа, 2007. – 256 с.
5. Ковальчук Г.О. та ін. Географія. 6-10 класи: Зб. завдань. – Харків: Гімназія, 2002. – 382 с.
6. Корнєєв В.П. Диференційовані дидактичні матеріали з географії. 6-10 класи. – Харків: Основа, 2007. – 144 с.
7. Леонтєєва Г.Г. Економічна і соціальна географія. Україна: Навч. посіб. – Суми: Університетська книга, 2002. – 136 с.
8. Пестушко В.Ю. Географія у незвичному ракурсі: Несподівані запитання, цікаві завдання, пізнавальні відповіді. – К.: Генеза, 2006. – 160 с.
9. Свір Н.В. Географія. Типові тестові завдання: Збірник. – Харків: Веста, 2010. – 128 с.
10. Свір Н.В. Географія. Типові тестові завдання. – К.: Літера ЛТД, 2011. – 128 с.

Відповідальний секретар
приймальної комісії ОНМедУ

Геннадій СТЕПАНОВ

Зразок завдання

Білет № 1

1. Який час показує сонячний годинник?

- А. Всесвітній
- Б. Поясний
- В. Місцевий
- Г. Літній

2. Якою буквою на картосхемі позначено Український щит?.

- А.
- Б.
- В.
- Г.

3. Які характерні особливості антициклону спричиняють посилення смогу в містах із високим рівнем забруднення повітря, особливо влітку?

- А. Нисхідні потоки повітря, слабкий вітер або штиль
- Б. Висока вологість повітря, захмарене небо, затяжний дощ
- В. Низький атмосферний тиск, висока ймовірність опадів
- Г. Велика добова амплітуда коливань температури повітря

4. Укажіть вид міграції населення, прикладом якого є залучення гравців-іноземців до складу команд футбольних клубів України.

- А. Туристична
- Б. Політична
- В. Культурна
- Г. Економічна

5. Укажіть процес, що зумовив формування гірської системи Анд.

- А. Зіткнення Південноамериканської літосферної плити та плити Наска
- Б. Утворення олов'яного рудного поясу на заході Південної Америки
- В. Метаморфізація гірських порід Південноамериканської платформи
- Г. Активна вулканічна діяльність у Центральній і Південній Америці

6. Чим пояснюється розташування гірських систем на території України?

7. Назвіть природні та соціально-економічні чинники, які впливають на густоту населення.

Дата: _____

ЛИСТ ВІДПОВІДЕЙ

ІМ'Я АБИТУРІЄНТА	ВАРІАНТ №

Надайте відповіді на тестові завдання

	А	Б	В	Г
1				
2				
3				
4				
5				

Надайте коротку відповідь на запитання (будь ласка, пишіть друкованими літерами)

6. _____

7. _____

ОЦІНЮВАННЯ:

Завдання 1-5 (кількість балів)	Завдання 6,7 (кількість балів)	Сумарна оцінка

ПІБ екзаменатора

Підпис
